

การจัดการศึกษาท้องถิ่นสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน*

Local Education Management for Sustainable Development

กฤตยากร ลดาวัลย์

Kittayakorn Ladawan

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูฏา

Mahamakut Buddhist University, Roi-Et Campus, Thailand

E-mail: ob0834560021@gmail.com

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาท้องถิ่นสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้สำหรับทุกคน และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตระหนักและรับรู้ปัญหาความต้องการท้องถิ่นและชุมชนของตน เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมชื่นชมผลสำเร็จ ร่วมกันตามบริบทของสังคมไทย รวมทั้งการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การกระจายอำนาจที่นำไปสู่ความสำเร็จและบูรณาการเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เป็นการเรียนรู้ร่วมกันทั้งชุมชน โดยมีสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาดำเนินงานร่วมกันมุ่งสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การจัดการศึกษาท้องถิ่น; การพัฒนาอย่างยั่งยืน

Abstract

Local education management for sustainable development is an educational arrangement for the development of education for all. The majority of people are involved in educational management, realize and being aware of the problems and needs of local communities and their communities in order to jointly develop learners through the participation process. In thinking, planning, making decisions, taking responsibility based on the mutual success. As well as integration into the learning system informal in terms

*ได้รับบทความ: 20 กรกฎาคม 2563; แก้ไขบทความ: 20 ตุลาคม 2563; ตอรับตีพิมพ์: 14 ธันวาคม 2563

Received: July 20, 2020; Revised: October 20, 2020; Accepted: December 14, 2020

of informal and I non-formal one. Community under educational institutions or agencies jointly working towards sustainable local development.

Keywords: Local Education Management; Sustainable Development

1. บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ความมั่นคง ยั่งยืน การตระหนักถึงเป้าหมายสูงสุดของความเป็นคนไทยและสังคมไทยตามมาตรฐานการศึกษาชาติที่กำหนดไว้ 3 มาตรฐานคือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยต้องเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน และมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง พร้อมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาความพร้อมแก่เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น ในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนในท้องถิ่นและสังคมในภาพกว้างทั้งในและระดับนานาชาติ

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งทั้ง 3 มาตรฐานนี้จะเป็นแนวทางในการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาท้องถิ่นสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเกิดการพัฒนายั่งยืน

2. การจัดการศึกษาในท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มาตรา 250 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนายั่งยืน (The Constitution of the Kingdom of Thailand 2007) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นได้ตามศักยภาพ

สอดคล้องกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 และบริหารส่วนตำบล (อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะด้านการศึกษา เพื่อเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในเขตท้องถิ่นที่รับผิดชอบ (Ministry of Education, 1999 : 14-15)

จากแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 มาตรา 17 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาท้องถิ่น ไว้ 7 ประการ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการบริการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรที่กำหนดอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

3. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนดและตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุลทั้งทางด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยมและพฤติกรรม เน้นวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่นดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วม การสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตามศักยภาพ และความสามารถของท้องถิ่น

5. เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกายและฝึกฝนทักษะการกีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬานันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กเยาวชนไปในแนวทางที่ถูกต้องใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

6. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้างและพัฒนาอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพให้มีงานทำไม่เป็นภาระแก่สังคม

7. เพื่อบำรุงการศาสนาและอนุรักษ์ บำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

สรุป องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นได้ตามศักยภาพ

3. การพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนในท้องถิ่น

การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) เป็นแนวคิดที่กำหนดไว้ในกฎหมายการศึกษาชาติมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ เนื่องจากเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ให้การเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต อันจะก่อให้เกิดสังคมคุณภาพในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการดังกล่าว การจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นแผนแม่บทสำคัญในการกำหนดคุณภาพการศึกษาชาติและส่งผลต่อคุณภาพของประชาชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กล่าวคือ เป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข มีชีวิตสำหรับการดำรงตนที่ดีในสังคมไทย สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้กระบวนการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักการของการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ในลักษณะ 3 ประเภท

ประกอบด้วย

1. การศึกษาในระบบ (Formal Education) เป็นการจัดการศึกษาที่กำหนดเงื่อนไขของความสำเร็จการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษาหลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล และการศึกษาในระบบ จะมี 2 ระดับ คือ 1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งระดับมัธยมศึกษา มีการแบ่งออกเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา 2) การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

2. การศึกษานอกระบบ (Informal Education) เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จการศึกษาเช่นเดียวกัน โดยเนื้อหาและหลักสูตรต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม เช่น การฝึกอบรมอาชีพให้แก่เด็กเยาวชนและประชาชนหรือการให้การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

3. การศึกษาตามอัธยาศัย (Nonformal Education) เป็นการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยจัดให้มีการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้บุคคล ภูมิปัญญา สื่อ ชุมชน ท้องถิ่นเช่น ห้องสมุด

ชุมชน แหล่งอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์คอมพิวเตอร์ท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตรกรรม หรืออุตสาหกรรมในท้องถิ่น เป็นต้น

จะเห็นว่า การจัดการศึกษาตลอดชีวิตมีส่วนให้มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล องค์กร ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่คาดหวังหลายประการ เช่น 1) ช่วยให้ผู้บุคคลมีโอกาสเรียนรู้ในทุกช่วงของชีวิต 2) ช่วยให้ผู้บุคคลได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน 3) ช่วยให้ผู้บุคคลได้รับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกลมกลืนกับสภาพการดำเนินชีวิตเพราะเป็นการบูรณาการระหว่างการศึกษา กับชีวิต 4) ช่วยให้ผู้บุคคลได้รับการศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริงได้ 5) ช่วยให้ผู้บุคคลได้รับการศึกษาที่สอดคล้องกับการงาน สามารถเลือกและพัฒนาอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป 6) ช่วยให้ผู้บุคคลมีความรู้และทักษะที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่อง 7) ช่วยให้ผู้บุคคลมีอิสระในการเรียนรู้สามารถเลือกเรียนในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ ความสนใจของตนเอง เลือกวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของตน 8) ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ 9) ช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม 10) ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถพึ่งตนเองได้และนำตนเองสู่ในการเรียนรู้ 11) ช่วยให้ผู้ด้อยโอกาสในสังคมมีโอกาสในการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ

ตนเอง 12) ช่วยให้ผู้บุคคลและองค์กรในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 13) ช่วยสร้างชุมชนและท้องถิ่นให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การกำหนดคุณภาพการศึกษาชาติและส่งผลต่อคุณภาพของประชาชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กล่าวคือเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข มีชีวิตสำหรับการดำรงตนที่ดีในสังคมไทย สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้กระบวนการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งปัจจุบัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักการของการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้

4. การกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา

การดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ยังไม่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง และเป็นการบริหารจัดการที่ประสบผลสำเร็จเป็นด้านๆ มากกว่าเป็นองค์กรรวม อย่างไรก็ตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษายังประสบปัญหาการบริหารจัดการศึกษารองรับการกระจายอำนาจในหลายด้าน ทั้งด้านปัจจัย ภาวะเปื้อนที่เป็นอุปสรรคโดยเฉพาะด้านการบริหารงานบุคคล อำนาจหน้าที่ของกรรมการบางคณะในเขตพื้นที่การศึกษาที่ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ นโยบายของส่วนกลางที่เปลี่ยนแปลงบ่อย โครงสร้างการแบ่งส่วนงานที่ยังไม่สอดคล้องกับบริบทสำนักงาน สถานศึกษา บุคลากร และงบประมาณ วัฒนธรรมการทำงาน

ของบุคลากรที่ยังยึดติดกับวัฒนธรรมอำนาจ จึงเป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจ การบริหาร การศึกษาสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา (The Secretariat of the Council of Education, 2009) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lippit, G. L. (1976) เสนอว่าการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษาได้นั้น ควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานหลักการดังต่อไปนี้

1. การกระจายอำนาจนั้นควรกระจายให้กับผู้มีอำนาจในการตัดสินใจที่มีความรู้ความเข้าใจ ในภารกิจที่จะต้องปฏิบัติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. ผลของการกระจายอำนาจจะบังเกิดผลดี ถ้าอำนาจหน้าที่ที่แท้จริงถูกมอบหมายไปยังทุกระดับขององค์กร และการกระจายอำนาจจะไม่บังเกิดผลดีถ้าผู้ได้รับการมอบอำนาจจะต้องรายงานกลับมายังศูนย์รวมอำนาจในทุกภารกิจที่ปฏิบัติ

3. ผู้บริหารทุกระดับควรจะมี ความเชื่อมั่นว่าเมื่อกระจายอำนาจแล้วผู้ได้รับมอบอำนาจมีความสามารถในการตัดสินใจในภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และการตัดสินใจของผู้ที่อยู่ใกล้ภารกิจที่จะต้องปฏิบัติจะดีกว่าการตัดสินใจจากส่วนกลาง

4. การกระจายอำนาจควรมี 4 วัตถุประสงค์ นโยบายและมาตรการที่ชัดเจน แต่การนำนโยบายไปปฏิบัติในแต่ละท้องถิ่นไม่จำเป็นจะต้องมีวิธีการปฏิบัติที่เหมือนกัน

ยิ่งไปกว่านั้น ยังสอดคล้องกับทัศนะของ Riley (1997 : 155-167) ที่เสนอว่าการปฏิรูปการศึกษาในประเทศอังกฤษตามกฎหมายการปฏิรูป

การศึกษาปี ค.ศ. 1988 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ให้องค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมีบทบาทในการจัดการศึกษา ซึ่งมีผลทำให้เกิดการบริหารโดยเครือข่ายในระดับโรงเรียนและสถาบันต่างๆ การรวมพลังมีลักษณะธรรมชาติแบบเดียวกับเครือข่าย (Networks) และโรงเรียนควรดำเนินการรวมพลังโดยการสร้างเครือข่ายความสำเร็จของเครือข่าย และการรวมพลังขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ ความเป็นปึกแผ่นความซื่อสัตย์ และความไม่เห็นแก่ตัว

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สนับสนุนการปฏิรูปการศึกษาไทย เช่นกันว่าในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในแต่ละท้องถิ่น โดยจากรายงานการติดตามการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (The Secretariat of the Council of Education Ministry of Education, 2011) มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดโดยให้มีการดำเนินงานเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามสภาพความพร้อม

2. ควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จหรือหน่วยงานที่มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดีเพื่อให้ความช่วยเหลือในการจัดการศึกษา

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรให้การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา

ครูและความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่ครู เพื่อเป็นการศึกษาที่แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำลดช่องว่างของคนให้คนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ในขณะที่ศักยภาพและขนาดของท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษาเพราะไม่มีกฎหมาย

ในการกำกับดูแลการจัดการอย่างเท่าเทียม ภายใต้วิสัยทัศน์ “พลเมืองไทยมีคุณภาพทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและศักยภาพ ในการพัฒนาประเทศ ตามวิสัยทัศน์ประเทศไทย พ.ศ. 2558-2563 มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีกลุ่มเป้าหมายตั้งแต่ระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน (เด็กทั่วไป เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กที่มีความพร้อมสูง และเด็กเป้าหมายพิเศษ) อาชีวศึกษา จนถึงอุดมศึกษา มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกพื้นที่และทุกระดับการศึกษา เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกัน และเพื่อให้มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนการสร้างโอกาส คุณภาพ และความเป็นธรรมในสังคม ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว ภูมิลำเนาของผู้เรียนในเขตเมืองและชนบทและสภาพทางวัฒนธรรมและการศึกษาของพ่อแม่ (Nawarat, 2016)

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาเพื่อความยั่งยืนสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการ

ศึกษาอยู่แล้ว มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกพื้นที่และทุกระดับการศึกษา เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในรูปแบบที่เหมาะสม แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายใต้การพิจารณามาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนด

5. สรุป

จากการศึกษาการจัดการศึกษาท้องถิ่นสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักและรับรู้ปัญหาและความต้องการท้องถิ่นและชุมชนของตนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบร่วมติดตามประเมินผล และร่วมชื่นชมผลสำเร็จร่วมกัน ได้จัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นตามศักยภาพ โดยการกำหนดคุณภาพการศึกษาชาติ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มีชีวิตสำหรับการดำรงตนที่ดีในสังคม สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้กระบวนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และมีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกพื้นที่และทุกระดับการศึกษา เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในรูปแบบที่เหมาะสม

6. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การจัดการศึกษาท้องถิ่นสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความตระหนักและรับรู้ปัญหาและความต้องการท้องถิ่นและชุมชนของตนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้งการร่วมคิด ร่วมวางแผน

ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับผิดชอบ ร่วมติดตามประเมินผล และร่วมชื่นชมผลสำเร็จร่วมกัน รวมทั้งการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้โดยมีสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาดำเนินงานร่วมกันมุ่งสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

References

- Lippit, G. L. (1976). *Autocracy and democracy*. 2nd ed. New York : Harper and Row.
- Ministry of Education. (1999). *National Education Act 1999*. Bangkok : Company Siam Sport Syndicate Limited.
- Ramasut, N. (2016). *Office of the Minister News 384/2016 Performance Announcement 2 Year of government: summary / report*. Public relations group Office of the Minister Ministry of Education. <http://www.moe.go.th/websm/2016/sep/384.html> (Accessed 10 October 2019).
- Riley, K. (1997). Changes in local governance –collaboration through networks: A post-16 Case study. *Educational Management and Administration*, 25(2), 155-167.
- The Constitution of the Kingdom of Thailand 2007. The Government Gazette. Book 124 : Episode 47 A, 24 August 2007, Pages 1-127.
- The Secretariat of the Council of Education Ministry of Education. (2011). *Proposals for educational reform in Second Decade (2009-2018)*. Bangkok : Sweet Chili Graphic.
- The Secretariat of the Council of Education Ministry of Education. (2009). *4-year government action plan of the Secretariat of the Council Education*. Bangkok : The Secretariat of the Council of Education.